

TÜRK DİL KURUMU
Genel Merkez Kurulu
Tutulgası

Başkan : Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen

Üyeler : Besim Atalay, Hasan Reşit Tankut, Ahmet Cevat Emre, Ali
Canip Yöntem, Refet Ülgen, Naim Onat.

/Başkan Saffet Arıkanla Yayın Kolbaşısı İsmail Müştak Mayakon
bulunmamışlardır./

G Ü N D E M

- 1.- Geçen toplantı tutulgasının okunup onanması;
- 2.- Türk Lehçeler Lûgati hazırlama programının konuşulması;
- 3.- Terim Kolu çalışmalarına verilecek direktiflerin konuşulması;
- 4.- Genel Sekreterliğin, Saymanlığın ve Kolların Önergeleri.

K A R A R L A R

- 1.- Geçen toplantı tutulgası okunarak olduğu gibi onandı.
- 2.- Bundan önce Genel Sekreterlikçe hazırlanarak mutalâaları alınmak üzere Saymanlığa, Kolbaşılıklara ve Uzmanlara kopyeleri gönderilmiş olan Türk Lehçeler Lûgati hazırlama programı ile bunun üzerine gelen mutalâalara göre yine Genel Sekreterlikçe hazırlanan notlar okundu.

Lehçeler Lûgatının kaynaklarını sayan birinci maddenin zâten tahdidî olmadığı kabul edilmekle beraber buna "gerekli görülüp taratılacak Türk Lehçeleri Kaynakları" ibaresinin de ilâvesi ve ikinci, üçüncü ve dördüncü maddelerin şimdiki tercüme durumuna göre düzeltilmesi ve dördüncü ile beşinci maddeler arasına taratılacak kaynaklara ait bir madde ilâvesi ve on dokuzuncu maddeye her türlü düzeltmelerin şahsî içtihada değil objektif malûmata müstenit olacağına ve kelimenin cinsi gösterilmeyen yerlerde kelime cinsinin kısaltmasının konulmasına ait iki kaydın ^{ilâvesi} ~~konulması~~ münasip görüldü. Bu programa katılacak fiş örnekleriyle kısaltma ve harf listeleri hazırlandıkça ayrıca tetkik edilmek ve programda sayılmıyan kaynaklar için de ileride konuşulmak üzere program kararlaştırılarak, bir yandan işe başlanılması için Genel Sekreterliğe yetke verildi.

Aynı zamanda Büyük Türk Kamusunun da bir hazırlama programının kaleme alınması Genel Sekreterle Lûgat - Filoloji Kolbaşısına havale olundu.

- 3.- Matematik, botanik, jeoloji, fizik, mekanik, kimya, zooloji, biyoloji terimlerinin listeleri ile kimyada basit cisimlerin adları ve bileşik cisimlerin adlanma yolları hakkındaki broşürün çıkarılmış olması ve matematik terimleri gütbetiğinin de çıkarılmak üzere bulunması tasdik ve bütün bunların bir (Terimler Dergisi) halinde Kurum belleteninde de musahhah olarak bastırılması tasvip olundu.

Genel Sekreterliğin terim Kolu bölüklerine verilecek direktif esasları hakkındaki önergesi okunarak olduğu gibi kabul ve Sayıavlığa seçilmek üzere olan Uzman Doktor Mehmet Ali Ağakay'ın işe başlamasından itibaren ana tüzüğün 16 ncı maddesine göre bütün

terim işlerinde Kolbaşı ile birlikte çalışmak ve bilhassa matematik terimleri gibi başka bilimler terimleri için de gütbetikler hazırlamak işiyle uğraşmak üzere yedek üyeliğe seçilmesi tensip edildi.

4.- Genel Sekreterliğin, Saymanlığın ve Kolların önermeleri okundu.

A. Genel Sekreterliğin önermeleri:

- a) Gelir geçer çalışıcıların durumları hakkında malûmat alınarak, bunlardan yalnız hizmeti bir yılı geçmiş olduğu anlaşılan Bayan Zeliha Araz ile Bay Kemal Erten, Galip Şenol ve Süha Ülkütaşır'a birer aylıkları nispetinde yılbaşı ikramiyesi verilmesi kabul edildi .
- b) Derleme Dergisi Hazırlama Komisyonunda ve Terim Kolu işlerinde çalışmakta olan Bay İshak Refet Işıtman'a bu yoldaki zarurî masrafları karşılığı olarak bir defaya mahsus olmak ve umulmadık masraflar ayırımından verilmek üzere yüz lira ödenmesi karar - laştırıldı.
- c) Kültür Bakanlığında memurluğa atanması üzerine Kurumdan ayrılan Bay Tefik Erdal'a bir aylık nispetinde ikramiye verilmesi ve deneme için yerine alınan Bay Ahmet Özdemir'e deneme müddetince günde iki lira verilmesi kabul olundu.
- d) Birinci aşama sekreter ve kütüphane işyaru Bay Mahmut Kuşadalı'ya evlenmesi dolayısıyla 20.XII.1937 den başlamak üzere on beş gün izin verilmesi ve bu müddette kendisine Uzman Bay Dehri Dilçinin vekâlet etmesi kararlaştırıldı .

Bay Naim Onat, evlenen memur Kurumun en çalışkan işyarlarından olduğu gibi, aldığı kız da Genel Sekreterin kızı olduğundan Kurumca emsali veçhile bu düğünün de bir armağan ile kutlanmasını teklif ettiğinden, bu iş için umulmadık masraflar ayrımından 350 lira ayrılmasına ve bununun 250 lirasının kız babasına ve 100 lirasının da Bay Mahmut Kuşadalı'ya verilmesine karar verildi.

B. Saymanlığın Sadettin Nüzhetin (Türk Şairleri) adlı eserinden iki takım alınması hakkındaki önergesi kabul edildi.

C. Kolların önergeleri :

- a) Bay Hasan Reşit Tankut'un "Diyarbakır adı üzerine topomik bir tetkik" adlı yazısının broşür halinde bin tane olarak bastırılıp bedelinin ödenmesi kabul edildi.
- b) Lûgat-Filoloji Kolunun Kadı Bürhanettin Divanı fotoğrafisinin geniş ölçüde taranması hakkındaki önergesi kabul ve bu iş için 200 lira tahsis edildi.
- c) Terim Kolunun dosya ve yazı işlerinde çalışmak üzere Bay Abdülkadir Yukarış'un hizmete alınması hakkındaki önergesi tetkik edilmek üzere Genel Sekreterliğe havale edildi.
- d) Terim Kolunun Gök ilimleri bölük başısı General Abdurrahman bu yıl da zarurî masraf karşılığı olarak ayda 15 lira verilmesi hakkındaki önergesi okundu. Şimdiye kadar bu bölükten bir verim alınamamış olmasına ve böyle bir görüneşin devam ettirilmesi mahzurlu görülmesine mebni öteki bölükbaşılar gibi fahrî olarak devam edemeyecekse başka bir bölükbaşı aranmasının Kolbaşılığa bildirilmesi kararlaştırıldı.

- e) Derleme Kolbaşılığının Macarcadan tercümesini teklif ettiği "Fin - Uğur kavimlerinin payen Tanrı ibadetleri" kitabının görülmek üzere alınması ve hangi dillere tercüme edildiğinin tahkik edilmesi yerinde görüldü.

Başka konuşulacak bir şey olmadığından toplantıya son verildi.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

J. A. Bilmez *B. O. H. H. H.*

*Uzunlukta işyeri için derleme
ve tercüme muhalif, bugün
arşivini keşifinde müstakbelin*

Üye

Üye

Üye

H. Resit Tomkat

Naim Önat

Üye

Üye

Üye

H. Resit Tomkat

L. G. G. G. G.